

Vejsektoren, digital forvaltning og kommunalreformen

Vejsektoren kan bidrage med effektive løsninger til implementering af kommunalreformen og opbygningen af et fælles geografisk administrativt grundlag gennem det forslag Vejdirektoratet har fremsat til

- *et samarbejde om fastlæggelse af en national standard for vejidentifikation/vejnummerering og*
- *etablering af et fælles vej- og stiregister.*

Servicefællesskabet for Geodata mener, at entydige vejidentifikationer og et fælles vej- og stiregister, er vigtige elementer i den nationale infrastruktur for geodata.

Servicefællesskabet lægger vægt på,

- *at arbejdet koordineres og integreres med arbejdet med at etablere en fælles standardiseret landkortlægning ud fra de fælles objekttyper i FOT-konceptet, hvor vej/trafik er et af hovedtemaerne.*
- *at arbejdet baseres på fælles standarder for data og dataindsamling ud fra principperne for god digital forvaltning, bl.a. mhp. at sikre samspillet med andre centrale registre.*

Implementeringen af Vejdirektoratets forslag vil indebærer opbygning af et digitalt vejnet, der kan indeholde samtlige offentlige veje, private fællesveje samt stier. Det kan anvendes på tværs af vejsektoren og andre sektorer både i den offentlige og den private sektor.

Baggrund og indhold

Kommunalreformen 1. januar 2007 medfører sammenlægning af vejbestyrelser og betyder, at mange datasamlinger skal konverteres og eventuelt flyttes fra et system til et andet. Hovedparten af de nuværende kommune- og amtsveje må forventes at skulle omnummereres. Det vil kræve både ændringer og nye investeringer. Det bør tilstræbes, at ressourcerne bruges bedst muligt og resulterer i den størst mulige nyttevirkning i de nye organisationer.

Den hastige digitalisering af den offentlige forvaltning og af samfundet som helhed har øget behovet for en effektiv udveksling og anvendelse af aktuelle og troværdige data. Forudsætningen for at digitaliseringen kan ”bidrage til at skabe en effektiv og sammenhængende offentlig sektor med høj servicekvalitet, hvor borgere og virksomheder er i centrum”¹, er at der opereres på et fælles administrativt grundlag. Dette be-

tyder igen, at data og specifikt basisdata skal være tilgængelige, aktuelle, troværdige og standardiserede.

Disse to mål forsøger Vejdirektoratet at opfylde ved at igangsætte samarbejde på to fronter.

- fastlæggelse af en national standard for vejidentifikation/vejnummerering
- etablering af et fælles vej- og stiregister

Formål med et nyt vejID-system

Formålet med et nyt nummersystem er at tildele vejene numre/identifikationer som er uafhængige af og stabile overfor administrative inddelinger og – ændringer. For at opnå en stabil, digital sammenhæng er det en forudsætning, at vejes identifikationer er både entydige og stabile over tid. Dette er ikke situationen i dag, fordi vejens bestyrer nummer indgår i vejidentifikationen. Vejene er derfor forsynet med forholdsvis ustabile nøgler, som giver større eller mindre vanskeligheder ved administrative ændringer. Sådanne forekommer jævnligt, idet der hvert år foretages op- og nedklassificeringer af vejene, hvorved nogle veje skifter vejbestyrer og måske også vejnummer.

Hvad er et nyt vejIDsystem?

- En entydig identifikation af de fysiske veje i Danmark
- Et centralt element i Vejforvaltningernes administrationsgrundlag
- En stabil og pålidelig indgangsnøgle til vejforvaltningernes data
- En nøgle der er robust i forhold til ”ting” der af natur er foranderlige – og bør være det!
(Eks: Strukturændringer)

Formål med et fælles vej- og stiregister

Det fælles vej- og stiregister anvendes til at administrere eksisterende og nye vejnumre. Registret skal ”samarbejde” med FOT, som forventes at kunne supportere registret med væsentlige basisdata (CPR-koder og koordinater eksempelvis).

En implementering af konceptet indebærer opbygning af et digitalt vejnet, der kan indeholde samtlige offentlige veje, private fællesveje samt stier. I vejnettet indbygges muligheder for kobling til geografi.

Et digitalt vej- og stiregister kan kun opfylde behovene om digital sammenhæng, hvis det *baseres på fælles standarder for data og for dataindsamling.*

Hvad er et fælles vej- og stiregister:

Et fælles vej- og stiregister etableres dels i forlængelse af det dataarbejde som vejbestyrelserne alligevel udfører til egne formål og dels ved at udnytte datakilder hos andre myndigheder.

- Basisdata om veje og stier:
 - Veje og stiers identifikation også kaldet nøgle i form af et nummer, en vejdel/stidel/ sidevej
 - Vejens/stiens bestyrer (ejer)
 - Vejens/stiens referencesystem (start og slut kilometrerings/stationering)
 - Kryds
- Basisdata fra væsentlige datakilder:
 - ID for FOT-Vejmidter
 - CPR-Vejkoder
 - CPR-Vejnavne
 - Kobling via FOT til koordinater, andre vej- og stednavne samt adresser

Sammenhæng til øvrige sektorer og registre

Betingelsen for at basisdata kan danne rygraden i et fælles administrativt grundlag, er at referencedata er defineret klart og entydigt. Referencedata er data, der som nøgler, muliggør sammenstilling af forskelligartede informationer og formidlingen af disse. Derfor lægger Vejdirektoratet særlig vægt på at få standardiseret væsentlige nøgler eller referencer. Der lægges ligeledes vægt på at skabe den nødvendige sammenhæng til andre referencedata, som eks. FOT objektet VEJMIDTE, CPR vejnavn/kode og adresser. Denne sammenhæng indgår som en væsentlig del af vejsektorens arbejde med at opbygge et fælles digitalt vejnet.

Et fælles vej- og stiregister tænkes etableret som et *internetbaseret register*, og kommunikation mellem dette og andre registre sker via webservices og XML-grænseflader. Et sådant register kan derfor supportere vejforvaltningssystemer og andre sektorer systemer med et digitalt vejnet. De centrale nøgler (vejnummer, FOT-id m.v.) sikrer, at systemerne kan kommunikere, således at der kan udtrækkes den ønskede information. Et stabilt vejnummer vil betyde, at de udviklede webservices og XML-snitflader også vil være stabile over tid.

Det fælles vej- og stiregister skal anvendes til at administrere eksisterende og nye vejnumre. Registret skal "samarbejde" med FOT, som forventes at kunne supportere registret med de væsentlige basisdata, som beskrevet ovenfor (CPR-koder og koordinater eksempelvis).